

De Meernhoek

(ofwel: Van de brug af gezien -3)

In deze artikelenserie neem ik u weer mee naar de Meernhoek in De Meern om u in het kader van plannen met deze hoek te informeren over alles wat er in geschiedkundig zeer korte tijd allemaal gesloopt is. En of de argumenten daartoe nu goed of slecht waren: het resultaat ligt er, en als geschiedkundige moet mij van het hart, dat het er niet beter op is geworden. De groot-schaligheid die decennia lang als alleen zaligmakend is gepredikt blijkt in de gewone dagelijkse praktijk niet te voldoen. Gelet op de ondertitel van dit artikel richt ik mijn blik nu naar het westen, waar tot in de jaren '70 de boerderij/smederij van de fam. Has Willemse gestaan heeft. We hebben het dan over een stukje recente geschiedenis! In 1965 werd deze boerderij gekocht door de Algemene Bank Nederland N.V., sinds 1964 de rechtsopvolger van de Twentsche Bank en de Nederlandsche Handel-Maatschappij, en later opgegaan in de ABN-AMRO Bank. Deze bank was, zoals alle banken in die jaren, doende in elke stad en elk dorp van betekenis filialen te vestigen. De vestiging in De Meern vond zijn oorsprong in het feit, dat hier het industrieterrein Strijkviertel van de grond kwam en er reële plannen waren dit bedrijventerrein aanzienlijk uit te breiden. De eerste plek van vestiging was dus de Zandweg nr.135, waar de oude boerderij werd verbouwd tot een bankkantoor naar de normen van de zestiger jaren.

Voor de bank aan de Zandweg 135 in De Meern, Margriet van Rooijen, Jan Schutte en Chr. van Rijswijk. (Foto schrijver)

Dat betekende: kleinschalig en gemeten naar de outillage van het huidig bankbedrijf een primitieve manier van omgaan met geld en eigen mensen. Bankieren in het groot stond immers nog in de kinderschoenen en de grote slag om de gunst van de cliënt moest nog beginnen. Bedrijven, ook de bank, betaalden hun werknemers vaak nog door middel van loonzakjes; administraties, zo ook bij deze bank, werden gevoerd met een zogenaamde Hollerith-machine. Dit was een apparaat, waarmee op een groot vel boekhoudkundige verrichtingen werden "afgeslagen". Ik noem het even zo, omdat het afdrukken van een blad bij-en afschrijvingen van een rekening met een enorme dreun gepaard ging. Alles werd met de hand bijgehouden, wat enorm arbeidsintensief was. Het bankbedrijf stond destijds dan ook bekend als een zeer arbeidsintensieve onderneming. Computers werden toen nog niet gebruikt, tellen ging met de hand of met een ouderwetse telmachine en voor het omrekenen van koersen werd een 'koffiemolen' gebruikt, een machientje met een slinger eraan, die je met schuifjes kon instellen, en dan maar aan de slinger draaien tot de gewenste uitkomst zichtbaar werd. Er werd ook gewerkt met die ouderwetse typemachines en als er in een brief of een acte een foutje was geslopen dan kon het typewerk overgedaan worden. Er werd gestookt met een oliekachel. Het gebeurde wel eens, dat dat apparaat ontplofte; het hele bankgebouw zag dan zwart van de roet en zelfs het geld was dan niet

meer om aan te pakken. Dat was een ware ramp. We waren dan een hele dag bezig om als het ware 'het zwarte geld wit te wassen'. Als eerste directeur van dit bankkantoor werd in 1965 benoemd de heer J. van Gammeren.

J. van Gammeren (1969)

Oudere inwoners zullen zich deze statige man met wit haar nog goed kunnen herinneren. Het was een joviale Brabander uit Waalwijk met een hartelijke lach, een bourgondische levensinstelling en een warme menselijke belangstelling. Hij was degene die dit kantoor tot een bloeiende onderneming wist uit te breiden, zodat de bank begin jaren '70 verhuisde naar het nieuwe winkelcentrum Mereveldplein. Na zijn vertrek uit De Meern, (kantoordirecteuren bleven in het algemeen niet langer dan een jaar of 5 à 6 op een en dezelfde plek) heeft hij nog een nieuw kantoor opgezet, waarna hij met pensioen ging en naar Oss in Brabant is vertrokken. Hij is alweer enige jaren geleden daar overleden. Na vertrek van de bank vestigde zich nog enige tijd een handel in curiosa in het voormalige bankgebouw, Flokati geheten, die men zich zal herinneren door de uitbundige beschildering van de gevel. Na enkele jaren werd deze oude boerderij, die in de loop der jaren door slecht onderhoud zeer bouwvallig was geworden, en waarachter zich nog twee, onbewoonbaar verklaarde, woningen bevonden gesloopt ten behoeve van de bouw van de huidige Apotheek De Meern. Hier vestigde zich als eerste apotheker Dick van der Werff. Bij de bouw van de nieuwe apotheek zijn helaas twee eeuwenoude beuken gesneuveld, die aan de achterzijde van de oude boerderij stonden. Gelukkig heeft men tegenwoordig meer oog voor het behoud van natuurschoon. En nu nog meer oog voor het behoud van authentieke dorpsgezichten!! En dat is eigenlijk het motto van deze stukjes over de Meernhoek.

Jan Schutte